

РЕШЕНИЕ

№ 6821

гр. София, 15.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в публично заседание на 02.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **8136** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по повод жалба с вх. № 31376 от 29.08.2022 г. и вх. № 31842 от 02.09.2022 г. по описа на Административен съд – София град, подадена от Д. Й. Ш., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица] и съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1, ап. 1 чрез адв. К. К. и адв. Х. К. срещу решение № 2153-21-281 от 19.08.2022 г. на директора на ТП на НОИ, с което е оставена без уважение жалба с вх. № 1012 – 21 – 997 от 12.07.2022 г. на оспорващата против разпореждане № [ЕГН]/41 от 14.06.2022 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване като неоснователна. С жалбата се иска, съдът да отмени оспореното решение като неправилно, незаконосъобразно и немотивирано поради нарушение на материалния закон. Излагат се доводи, че неправилно ответникът е отказал да възобнови наследствената пенсия на Ш., като неправилно е приел, че същата няма качество на учаща, защото се позовава на писмо на СУ „Св. К. О.“, в което е посочено, че същата е „прекратила“ образованието си. Инвокират се съображения, че законът не съдържа легално определение на понятието „учащ студент“, но от анализа на относимата нормативна уредба се налага изводът, че безспорно в съдържанието на същото се включва лице, което е записано като студент във висше учебно заведение за една от образователните степени „бакалавър“ или „магистър“ и взема участие в регламентирания учебен процес. Допълнително се коментират обстоятелства по съществуването на спора.

В хода на съдебното производство, жалбоподателят редовно призована, не се явява, представлява се от адв. К., който поддържа жалбата, предлага да се уважи и претендира съдебно – деловодни разноски по списък, устно изброен в съдебното заседание.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ - С. – редовно призован, се представлява от юрк. Б., която оспорва жалбата, предлага същата да се отхвърли като неоснователна и претендира юрисконсултско възнаграждение. Депозира писмено становище.

Административен съд - София град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

Видно от данните в административната преписка производството е образувано по повод на Заявление № 2115-21-687 от 18.07.2018 г., с което Д. Ш. е поискала да ѝ бъде отпусната наследствена пенсия от починалата си на 03.12.2017 г. майка – С. Н. Ш.. Към заявлението са приложени необходимите документи по чл. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), включващи трудова книжка на наследодателя, удостоверение за наследници, уверение за учащ във висше учебно заведение.

С Разпореждане № [ЕГН] от 24.01.2019 г. е отпусната исканата наследствена пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл. 74 КСО и чл. 82 КСО, считано от 01.10.2018 г. С последващо разпореждане от 13.02.2019 г. е определена нова начална дата на пенсията – 01.10.2018 г.

Във връзка със сигнал вх. № 2123-21-94 от 07.02.2022 г. от отдел „Изплащане на пенсии“, дирекция „Пенсии“ с предложение пенсията да бъде прекратена поради прекъсване на обучението от жалбоподателя, длъжностното лице по чл. 98 от КСО е постановило разпореждане № [ЕГН]/13 от 18.02.2022 г., с което, считано от 29.09.2021 г., на основание чл. 96, ал.1, т. 4 от КСО е прекратена наследствената пенсия за инвалидност поради общо заболяване, тъй като по данни от писмо с изх. № 1444 от 07.12.2021 г. от СУ „Св. К. О.“, със Заповед № РД20 – 1884 от 29.09.2021 г. Д. Ш. е прекъснала образованието си поради неуспешно полагане на определен брой изпити. От това писмо се установява, че жалбоподателят е прекъснала обучението си от зимния семестър на учебната 2021/2022 г. за срок от една учебна година. Изрично е посочено, че по време на прекъсването студентът има право да полага изпити по учебните дисциплини, за които има заверени семестри, в рамките на изпитните сесии. Със Заявление № 2107-21-479 от 16.05.2022 г. чрез пълномощника си Т. Г. Д. жалбоподателят е поискала да бъде възстановена наследствената ѝ пенсия за ИОЗ, като е представила Удостоверение № 495 от 09.05.2022 г., според което презаписва трети курс на учебната 2021/2022 г., с летен семестър от 22.02.2022 г. до 11.06.2022 г., лятна сесия от 14.06.2022 г. до 09.07.2022 г. и поправителна сесия от 29.08.2022 г. до 23.09.2022 г.

Въз основа на тези данни е издадено Разпореждане № 11003511609/41 от 14.06.2022 г. от длъжностното лице по ПО и на основание чл. 97, ал.1 от КСО във връзка с чл. 34, ал. 5 от НПОС е постановило отказ за възстановяване на наследствената пенсия на Д. Ш..

Срещу това разпореждане е подадена жалба с вх.№ 1012 – 21 – 997 от 12.07.2022 г. до директора на ТП на НОИ С. – град, който се е произнесъл с решение № 2153 – 21 – 281 от 19.08.2022 г. Решаващият орган е преценил, че жалбата е неоснователна и я отхвърлил.

В хода на съдебно производство са приети като доказателства представените с

жалбата и административната преписка писмени документи, както и допълнително ангажираните от страните – Уверение № 78037 от 26.10.2022 г., издадено от Нов Български университет, Бакалавърски факултет, от което се установява, че оспорващата е записана като студент в четвърти курс, есенен семестър 2022/2023 г., специалност „Германистика“; Заповед № 1712 от 17.08.2015 г. на управителя на НОИ и Заповед № 1015-21-247 от 04.12.2018 г., издадена от директора на ТП на НОИ – С. град.

От установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

Оспореното решение № 2153 – 21 - 281 от 19.08.2022 г. на директора на ТП НОИ С. град е връчено на неговия адрес на 25.08.2022 г., чрез пълномощника К., видно от известие за доставяне ИД PS 1071010SNW2, жалбата е депозирана на 29.08.2022 г. в Административен съд – София град. Настоящият съдебен състав приема, че оспорването е инициатирано в законоустановения 14 – дневен срок от процесуално легитимирано лице, поради което е допустимо.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

В настоящето производство и съгласно чл.168, ал.1 вр. чл.146 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт, като прецени дали е издаден от компетентен орган и при спазване на установената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта на закона.

По делото няма спор относно фактите. Спорният въпрос се свежда до това дали към момента на подаване на Заявлението от 16.05.2022 г. за възобновяване на наследствената пенсия Д. Ш. е имала качеството учащ, с оглед правото ѝ да получава същата, както и дали е налице реално прекъсване на обучението по смисъла на чл. 34, ал. 5 от НПОС, с оглед постановеното прекратяване на пенсията от 29.09.2021 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 82, ал.1 от КСО децата имат право на наследствена пенсия до навършване на 18-годишна възраст, а след навършването ѝ, ако учат - за срока на обучението, но не по-късно от навършването на 26-годишна възраст. В чл. 34, ал. 1, т. 2 НПОС е предвидено, че деца, които учат след навършване на 18-годишна възраст по смисъла на чл. 82, ал.1 от НПОС са лица, независимо от формата и степента на обучението им, приети и записани във висшите училища, създадени по реда на ЗВО; те установяват това обстоятелство в началото на всеки семестър с документ от съответното висше училище или от съответната научна организация. Съгласно чл. 67 от ЗВО статут на студент, докторант или специализант се придобива при записване във висше училище и се загубва при отписване, както и за срока на отстраняване от висшето училище по чл. 74, ал.2, а според чл. 66, ал. 2 от ЗВО "студент" е този, който се обучава за придобиване на образователни степени "бакалавър" и магистър".

Независимо че законът не съдържа легално определение на понятието учащ студент, анализът на горесцитираните разпоредби налага извода, че безспорно в съдържанието на същото се включва лице, което е записано като студент във висше учебно заведение за една от образователните степени "бакалавър" или "магистър" и взема участие в регламентирания учебен процес. В т.5 на §4д от ПР на ЗВО се съдържа определение на понятието "действащ студент" което е най-близко по съдържание с "учащ студент". Съгласно същото, действащи студенти са тези, които вземат пряко участие в учебния процес и изпълняват учебния план за съответната учебна година.

Безспорно към момента на подаване на заявлението за възстановяване на наследствената пенсия жалбоподателката отговаря на тези изисквания. Видно от заявлението за възстановяване на пенсията и съдържащо се в административната преписка Уверение № 495 от 09.05.2022 г. от СУ „Св. К. О.“, жалбоподателят е записана за лятното полугодие на учебната 2021/2022 г., III-ти курс, редовно обучение О. "Бакалавър" в специалност "Немска филология". Видно и съдържащите се в административната преписка Уверения, издадени от СУ „Св. К. О.“ се установява, че в Уверение № 271 от месец 10.2021 г. ръкописно е изписано, че жалбоподателят прекъсва трети курс на учебната 2021/2022 г. и Уверение № 124 от 23.11.2021 г., в което посочено, че Д. Ш. повтаря трети курс на обучение за учебната 2021/2022 г. със заповед № РД20-1884 от 29.09.2021 г. поради слаб успех. В хода на съдебното производство оспорващата ангажира като писмено доказателство – Уверение № 78037 от 26.10.2022 г., издадено от Нов Български университет, в което е посочено, че същата е записана като студент в четвърти курс, есенен семестър на учебната 2022/2023 г., редовна форма, образователна степен „бакалавър“ в специалност „Германистика (с втори чужд език английски). В това уверение допълнително е отразено, че есенният семестър е с продължителност от 01.10.2022 г. до 19.02.2023 г., в който период е включена редовна изпитна сесия.

Със заповед № РД-20-1884 от 29.09.2021 г. на ректора на основание чл. 165, ал.1, т. 3 от Правилника за устройството и дейността на СУ „Св. К. О.“ е прекъснато обучението на студента, считано от зимен семестър на учебната 2021/2022 година, поради неуспешно полагане на определен от факултетния съвет брой изпити. Заповедта продължава с указание към студента, че е длъжен да положи невзетите изпити в периода на прекъсване на обучението (чл. 165, ал. 6 от Правилника), за да може да бъде записан в по – горен курс (чл. 165, ал. 5 от Правилника). Следователно от съдържанието на заповедта, което кореспондира с разпоредбата на чл. 165 от Правилника на СУ, се установява, че Д. Ш. не е с прекъснати студентски права щом има задължението да положи и невзетите й изпити, за да може да бъде продължи обучението си в по – горен курс. На база съдържанието на чл. 165, ал. 5 и 6 от Правилника на СУ се затвърждава изводът, че с „прекъсването“ се дава възможност на студента да положи изпитите, които не е успял до този момент, но не да се отнемат студентските му права.

От гореизложеното следва, че жалбоподателката има право на наследствена пенсия по чл. 82, ал.1 от КСО, тъй като, видно от приетите по делото доказателства отговаря на изискванията по чл. 34, ал.1, т. 2 от НПОС, а именно-има качеството на учащ по смисъла на закона. Тъй като същата не е прекъснала обучението си, не е загубила студентски права и е продължила да участва в учебния процес и да се явява на изпити, съдът счита, че не са били налице основанията по смисъла на чл. 94, ал.1 т. 4 от КСО във вр. С чл. 34, ал. 5 от НПОС за прекратяване на получавана от жалбоподателката наследствена пенсия и за постановяване на отказ за възстановяване на същата на основание чл. 97, ал.1 от КСО, поради което обжалваното разпореждане и потвърждаващото го решение трябва да се отменят като неправилни и незаконосъобразни, постановени при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон.

По изложените по-горе съображения, настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение № 2153-21-281 от 19.08.2022 г. на Директора на ТП на НОИ-С. град и потвърденото с него разпореждане № [ЕГН]/41 от 14.06.2022 г. на

длъжностното лице по пенсионно осигуряване, следва да се отменят и тъй като въпросът не позволява решаването му от съда по същество, делото следва да бъде върнато като преписка на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените в решението указания по тълкуването и прилагането на материалния закон.

С оглед изхода на спора и изложените по-горе мотиви и на основание чл. 120, ал.2 от КСО вр. Чл. 143, ал.1 от АПК и във връзка с чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, основателно се явява и направеното от жалбоподателката искане за присъждане на съдебно-деловодни разноски, но не в поискания размер от 630,00 лв., а в минимален размер на 500,00 лв., с оглед основателното възражение за прекомерност, направено от процесуалния представител на ответника.

Водим от горното и на основание чл. 118, ал. 3 от КСО във връзка с чл. 172, ал.2, предл. 2 и чл. 173, ал.2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 8 –ми състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-281 от 19.08.2022 г. на Директор на ТП на НОИ-С. град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН] от 14.06.2022 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване, с което е отказано на Д. Й. Ш. да й бъде възстановяване на наследствената пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

ВРЪЩА преписката на пенсионния орган за ново произнасяне при спазване на дадените в мотивите на решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА ТП на НОИ – С. град да заплати на Д. Й. Ш., ЕГН [ЕГН], съдебно – деловодни разноски в размер на 500,00 (петстотин) лева.

Решението подлежи на касационното обжалване пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: